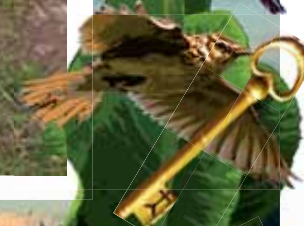

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

DUBEN 2024

FunTOM

SVITAVY 8. - 12. 5. 2024
ASOCIACE TOM

Pětidenní festival plný zábavy, zážitků a inspirace. Pro všechny mladé tomíky i zkušené kmety. Přijďte načerpat nápady, setkat se s přáteli a seznámit se s novými.

LETOS NAPŘÍKLAD:

Kovy

Dřevěné divadlo

Circus Problem

Stezka Česker

Zajímavé přednášky a workshopy, koncert v šapitó, velká festivalová hra, relax u rybníka a mnoho dalšího.

Bud'te u toho! Registrace na www.fun-tom.cz.

foto: TOM Skorci, Vsetín

duben 2024

OBSAH

str. 4	Jen počkej, zajíci! <i>Monika Ticháčková</i>
str. 5	Skautský přístav Orion, <i>Vratislav Florián</i>
str. 6	Jarní tábor 2024, <i>Vratislav Florián</i>
str. 7	Ledová Praha po Dakotsku, <i>Adélka Kočová, Katka Hurtová</i>
str. 8	Masopust a karneval v Chropyni, <i>Anna Bláhová</i>
str. 9	Veselí medvědi a Krakonož, <i>Radek Vrk Zázvůrek</i>
str. 10	Festival pro čolka, <i>Lenka Galatíková</i>
str. 11	Oravský půlmaraton, <i>Jirka Bartók</i>
str. 12	Zimní táboření v Nízkých Tatrách, <i>Alena Kolomazníková</i>
str. 13	Skvělý víkend, <i>Tom Weicht</i>
str. 14	Velikonočka ve Pstruží, <i>Soňa Rokytová</i> Vandr v Lužických horách, <i>Max Dživjak-Starosta</i>
str. 15	Co je SWAP, <i>Lucie Šrubařová</i>
str. 16	Cimrman se opět divil, <i>Zdeněk Šmída</i>
str. 18	Jižní Amerika, <i>Václav Křepelák</i>
str. 20	Projekty Klubu českých turistů v roce 2024, <i>Jiří Homolka</i>
str. 21	Jarní výprava na Vsetínsko, <i>Monika Ticháčková</i>
str. 22	Lesní moudrost, <i>Josef Porsch</i>
str. 23	Mikešovo nožobraní, <i>Jiří Lukeš</i>
str. 24	Změny v získání kvalifikace Hlavní vedoucí tábora, <i>Standa Preis</i>
str. 25	Co bylo, <i>Tomáš Novotný</i>
str. 26	Ohlasy,
str. 27	Jak jsme hledali BB, <i>Martin Jung</i>

Frýdlantský sněm

Jsm rádi, že nás Tomáš oslovil. Těší nás organizace této celorepublikové akce tomíků. Tušíme, že to bude náročné, ale jdeme do toho s vervou. Máme u nás v okolí schopné oddíly, šikovné vedoucí, děti i rodiče. Když jim dáme dobrou koordinaci, bude z toho dobrá akce. Frýdlant nad Ostravicí má co nabídnout, ukážeme vám to.

Těšíme se v lednu. Vaši Divočáci.

Pavla Skotnicová

**Jede paní z Frýdlantu,
dyja dyja dá....**

Klasik Cimrman měl možná na mysli severočeský Frýdlant. To ale nevádí!

11. ledna 2025 budeme sněmovat ve Frýdlantu nad Ostravicí. Pořadatelství sněmu se ujala vedoucí frýdlantských Divočáků Pavla Skotnicová, pomocnou ruku podá oddíl Tuláci Romana Gacha. Prosim, zapište si tento termín do vašich oddílových diářů. Na sněmu se ohlédneme za uplynulými třemi roky a směle opřeme zrak do budoucnosti.

Proč právě Frýdlant?

- ★ Protože tam máme šikovný oddíl.
- ★ Protože Frýdlant leží na hranici Moravy a Slezska.
- ★ Protože mu Marie Terezie povolila dva výroční trhy – a Josef III. časem přidal ještě trh třetí.
- ★ Protože se tu kdysi dělalo populární smaltované nádobí.
- ★ Protože Frýdlant nad Ostravicí je branou do Beskyd.
- ★ Protože tu máme ubytovnu zapůjčenou od ostravského magistrátu, ve které se vyspí třicítka účastníků sněmu.

Program sněmu bude jako obvykle rozdělen do sobotního dopoledního a odpoledního bloku. V neděli počítáme s krátkým výšlapem po okolí nebo za krásami města. Příjezd bude možný už v pátek. Těšme se na druhý lednový víkend do Frýdlantu!

Tomáš Novotný

Jen počkej, zajíci!

Na krásnou již téměř jarní sobotu nám Marcel s instruktory připravil den plný velikonočních aktivit. Hned na startu všechny děti vyfasovaly natvrdo uvařené vajíčko, o které se měly poctivě starat. To se nejlépe dařilo mladším holčičkám, které to vzaly smrtelně vážně a vajíčko zahřívaly buď v šátku či dokonce vlastním tělem, což bohužel někdy vedlo až k tomu, že jim z přemíry snahy ruplo. Ale činili se i kluci, kteří si zase některá svá vajíčka rozsedli. Ale úkol byl jasný – nasbírat na vajíčko co nejvíce koleček za nejlépe splněné úkoly.

Děti mezi sebou soutěžily v morseovce, paměti, ale i v náhodě. Nejvíce zapeklitý úkol však byl – uvařit křepelčí vejce buď nad ohněm v sáčku nebo v plastovém nebo složeném papírovém kelímku. To se dvěma skupinkám s podporou vedoucích podařilo, takže odvážlivci mohli ochutnat

první křepelčí vejce v životě. Samozřejmě jsme odpad posbírali a odnesli. Dokonce dvě kolečka mohly děti získat v bojovce, na kterou se přihopkal podívat i samotný zajíc alias Tadeáš.

Samotný vrchol přišel až u památníku těsně před Hájem ve Slezsku, kdy postupně téměř všechny děti zarecitovaly básničku, kterou si samy vymyslely. Některé byly opravdu velice povedené a vtipné a netrhuml je ani Jezus, který přišel s básničkou vymyšlenou umělou inteligencí.

Za celý den jsme ušli necelých 11 km, dobře se i občerstvili u Čertova mlýna a na nádraží jsme byli všichni po zásluze odměněni velikonoční nadálkou.

Monika Ticháčková – Tygřík,
TOM KADAO, Opava

Skautský přístav Orion

Budete-li hledat skautskou klubovnu v Tašovicích, musíte zamířit na samý okraj Karlových Varů, do suterénu malého domku. Vlakové spojení od nás z Roudnice do Karlových Varů je skvělé, dále je nutno jít pěšky nebo jet městskou dopravou.

Za domem je zahrada s ohništěm a plochou na hry, a za plotem už teče řeka Ohře. Za 120 korun na osobu a noc jsou zde skvělé podmínky pro pobyt, třeba velikonoční. Kuchyňka s kamny na dřevo se dá velmi rychle vytopit, k ní dvě ložnice s celkem patnácti postelemi a sociálka i se sprchou. My jsme dostali ke spaní na matracích ještě klubovnu ve druhém patře.

Hned první den nás doslova uchvátil zámek Doubí se svým Vánočním domem. Nevěřil jsem svým očím – tady mají Vánoce celoročně – těch ozdob! Navíc zde mají ještě muzeum medvídků všech možných druhů a velikostí.

Jsme turistickým oddílem, proto jsme hned druhý den vyrazili do okolí. Naším cílem byly bývalé cínové doly Saueršack v lesích na Rolavě. Pozůstatky betonových staveb a rozpadajících se objektů takřka uprostřed lesa vypadají opravdu dost tajuplně. Měli jsme objednaný minibus. Vysadil nás nad Tisovou a přes rozhlednu Pajndl jsme došli do Nejdku přes Křížový vrch, kde se nachází zrekonstruovaná křížová cesta.

Další den jsme se linkovým autobusem dopravili do Lokte. Navštívili jsme hrad s pověstným vězením a kdo zná místního úžasného průvodce, jistě si vzpomene na jeho BIM...BAM...BIM...BAM. Zpátky jsme šli pěšky podél Ohře kolem Svatošských skal a cestou si na lihových vaříčích udělali polévku.

Třetí den byl věnován návštěvě města Karlovy Vary. Ochutnali jsme většinu zdejších pramenů, dali si teplou lázeňskou oplatku a jelikož jsme měli nachozeno dost kilometrů z minulých dnů, k rozhledně Diana jsme se vyvezli lanovkou.

Navštívili jsme zdejší Motýlí dům a kochali se krásou volně poletujících exotických motýlů. Naše cesta vedla přes Obořu Linhart, kde jsou vybudovány lávky, z nichž lze zvěř krásně pozorovat. Viděli jsme jeleny a daňky, prý tam jsou i divoká prasata, ale ta jsme neviděli.

Pokračovali jsme do Tašovic kolem kaple Sv. Linharta a přes zbytky stejnojmenného románského kostela, které jsou nejstarší církevní stavbou na území lázeňského města.

Večery jsme věnovali rukodělným činnostem s velikonoční tematikou, zpíváním s kytarou a hrám. Uvažujete-li o návštěvě Karlových Varů, je toto místo pro ubytování opravdu ideální. Skautský přístav Orion, Tašovice, Karlovy Vary.

*Vratislav Florián – Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

Jarní tábor 2024

Celé roky jsme této akci říkali „zimní tábor“, protože se jezdilo na hory za sněhem, za lyžováním a ostatními zimními radovánkami. Letos bylo vše jinak.

Počasí připomínalo spíše blížící se jaro. Na sjezdovce úzký pruh technického sněhu, na kterém se lyžovalo. První dny nám popršely, tudíž sněhu rapidně ubývalo. Náhradním programem byla návštěva sklárny v Harrachově s třísetletou tradicí výroby skla – moc pěkná exkurze. Skvělý byl i den strávený v libereckém Babylonu, akvaparku a IQ parku.

Vydařila se i *honba za pokladem* na Bílou skálu, což je místo s dalekým rozhledem. V lesích byla přece jen ještě spousta sněhu, takže to byla taková polární výprava. Počasí se umoudřilo a bylo krásné slunečno.

Dalším naším cílem byla zdánlivě neznámá vesnička Bozkov (pozor, neplést se, nad “z” nechybí háček), kde se nachází Bozkovské dolomitové jeskyně s překrásnou krápníkovou výzdobou na stěnách a především s největším podzemním jezerem v Čechách. Další zajímavostí je zdejší Poutní kostel Navštívení Panny Marie Královny hor. Ten je jedním z nejstarších poutních míst v Čechách na rozhraní Podkrkonoší, Českého ráje a Jizerských hor.

Navštívili jsme Příchovice s rozhlednou Maják, zahalenou v husté mlze, tudíž nebylo nic vidět. Neodpustili jsme si prohlídku muzea českého velikána, Járy

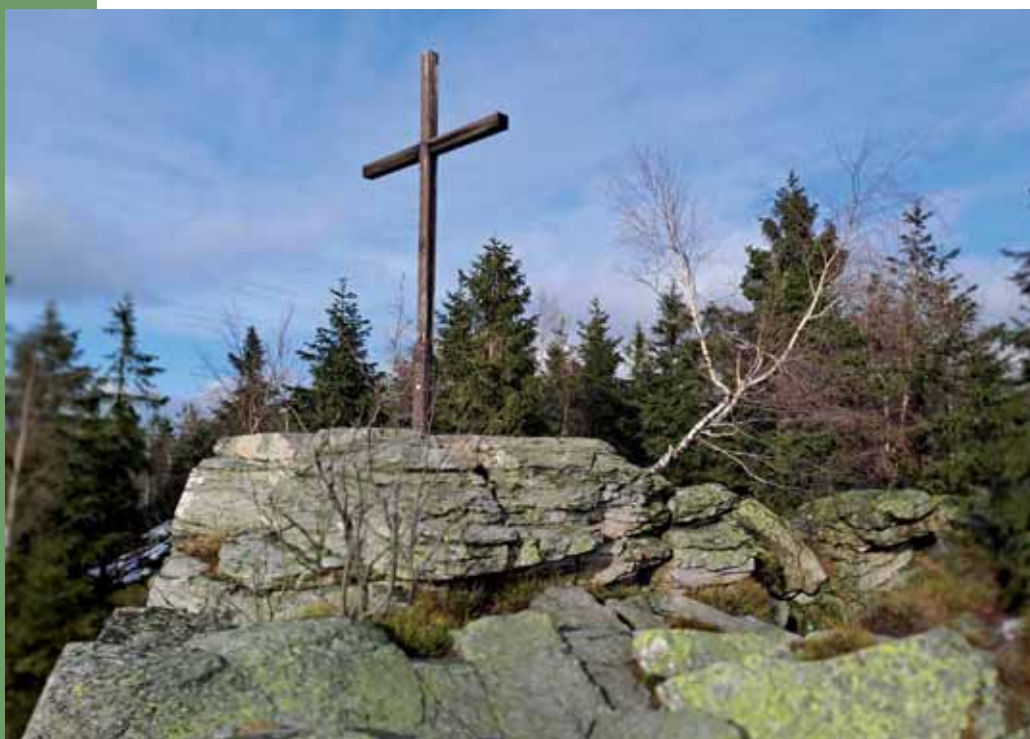
Cimrmana se spoustou zajímavým předmětů, které by leckdo nazval „haraburdím z půdy“, ale věřte, že se jedná mnohdy o vzácné exponáty. *Víte třeba, že Jára Cimrman už dávno vymyslel sms zprávy? Jednalo se o „Schnelle Militaer Sendungen“ (odesílání rychlých zpráv z bojišť pomocí poštovních holubů...).*

Posledním navštíveným místem byl horní tok říčky Černá Desná, jejíž vysoký sklon vytváří kaskádu vodopádů patřících k nejvyšším vodopádům Jizerských hor. A přejít po kládě přes hučící vody Černé Desné se odvážil jen již odrostlý tomík z úštěckých Bobrů...zřejmě slušný oddíl.

Přestože sněhové podmínky byly letos prachmizerné, lyžovali jsme tak tři dny, ale užili jsme si nadmíru výletů do blízkého okolí, které jsme ještě nenavštívili. Jsme přece jen turistickým oddílem...

P.S. Skiareál Rejdice byl po víkendu, kdy jsme odjeli uzavřen. Sezóna skončila.

Vratislav Florián – Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

O pololetních prázdninách jsme s odělem zavítali do hlavního města, kde se právě v tuto dobu konala akce *Ledová Praha*.

Akci pořádají pionýři a najdete ji pod názvem *Ledová města*. Zprvu byla zaměřena pouze na Prahu, ale od roku 2022 se k ní přidala i další velká města. Myšlenkou *Ledových měst* je poskytnout možnost seznámit se s historií, památkami a různými jinými zajímavostmi českých měst a využít tak volného času smysluplně.

A jak se můžete zúčastnit vy? Je to jednoduché. Stačí během podzimu podat elektronickou přihlášku vašeho oddílu na webových stránkách Pionýra. Po potvrzení vám přijde od koordinátora speciální ledová karta, která váš oddíl opravňuje ke zvýhodněným vstupům do různých institucí, galerií, muzeí apod., které jsou do akce zapojeny. Některé vstupy byly dokonce i zcela zdarma. Rozhodně je doporučeno si předem většinu prohlídek telefonicky domluvit a rezervovat.

Pionýři vám mohou zprostředkovat i ubytování za zvýhodněné ceny v místních školách. My se však ubytovali v moderním, prostorném a parádně vybaveném skautském středisku Stopařů v Bohnicích, které můžeme jen doporučit.

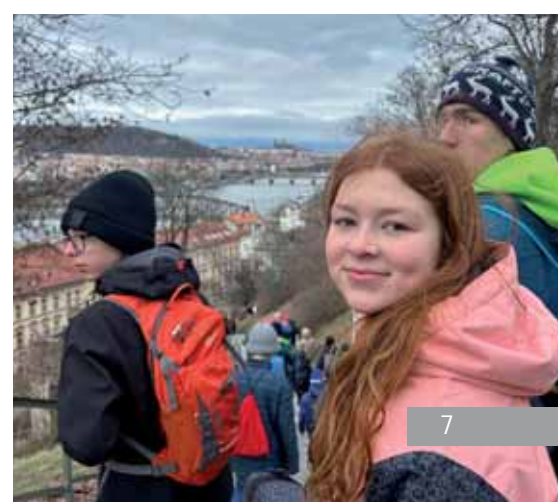
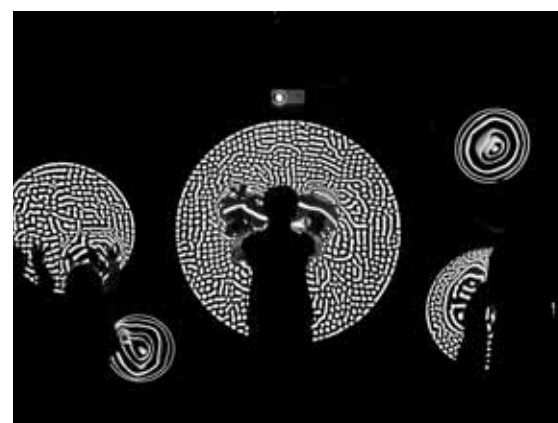
A kam jsme se nakonec podívali? Prohlédli jsme si vyšehradské kasematy prošli si jeden z prohlídkových okruhů Pražského hradu, měli exkurzi ve Štefánikově hvězdárně, navštívili interaktivní muzeum Karla Zemana, alchymistické mini muzeum, galerii světél a mořský svět.

Trochu jsme se obávali cestování po Praze, ale zbytečně. I to byl rozhodně jeden z mnoha zážitků. Skvělé je, že děti do patnácti let mají cestování v pražské MHD zdarma, a tak jsme využili všechny možné dopravní prostředky - vlaky, busy, tramvaje, metra i lanovku.

Pro Dakoty to byla první akce takového rázu. Ač jsme nebyli v přírodě, ale proplétali se mezi dalšími turisty a chodili po dlažbě, výpravu jsme si i tak skvěle užili. Nohy nás bolely snad více než z výšlapů na kopce.

Pokud tedy nebudete vědět, kam vyrazit na pololetní prázdniny, podívejte se na *Ledová města* a vyrazte do jednoho z nich!

*Adélka Kočová, Katka Hurtová,
TOM Dakotí, Česká Lípa*

Masopust a karneval v Chropyni

Druhý únorový víkend jste mohli v našem městě zhlédnout masopustní průvod. Dopoledne se všechny masky sešly na Hanáckém náměstí a následně pokračovaly v průvodu městem.

I když nám počasí nepřálo, účast byla opravdu veliká. V čele krácel vodič s medvědem, který si po cestě zatančil s náhodnými kolemjdoucími. Průvod zpěštovali chůdři, harmonikář a nejrůznější krásné a originální masky. Na Hanáckém náměstí byly připraveny stánky se zabíjačkovými specialitami, tradičními řemesly jako košíkář a řezbář.

Doufáme, že se i tato akce stane každoroční tradicí v našem městě. Děkujeme a těšíme se zase příště.

O měsíc později se uskutečnil chropynský karneval, tentokrát na téma Harry Potter. TOM Kamínek společně se SMM Chropyně připravil pro naše nejmenší zábavné odpoledne. Na městské kulturní středisko nezapomněl zavítat ani sám Harry Potter se svými přáteli.

Pro děti byl připraven štafetový trénink na famfrpál, „židličkovaná“ nebo soutěž na pytlích. Účastníci mohli navštívit také stánek s malováním na obličeje, balonkováním nebo cukrovou vatou a nechyběl ani bufet s bohatým občerstvením. Po hrách a tanečních přišlo na řadu vyhlásování a losování bohaté tomboly o mnoho krásných cen.

Velké poděkování patří pracovníkům Městského kulturního střediska, SMM Chropyně a městu Chropyně za podporu, všem sponzorům tomboly a v neposlední řadě také DJ Bořkovi a jeho zvukařům za hudební doprovod. Těší nás hojná účast a příští rok se těšíme na viděnou.

*Anna Bláhová,
TOM Kamínek, Chropyně
Foto: Zuzana Horáková*

Veselí medvědi a KRAKONOŽ

Vládce našich nejvyšších hor Krakonoše zná každé malé dítě, ale kdo a kdy slyšel o Krakonožovi?

Oddíl Veselých Medvědů-Brumlů ale po letošních jarních prázdninách tohoto tvora, napůl medvěda a napůl Bůh ví co, zná velmi důvěrně. Ví, že jeho obydlí se nachází nad Labským dolem, ví, že není zlý, ale že naopak umí pomoci lidem, kteří se ocitnou v nesnážích. Přestože je to tvor plachý a většinou se před lidmi skrývá, občas ryze člověčensky zatouží po nějakých kamarádech, a ty letos našel na horské chatě Slunce, kde Veselí Medvědi trávili jarní prázdniny.

Možná k sobě našli cestu i proto, že se jedná o podobné živočišné druhy. Pokud nějaký dobrodruh chtěl letos krkonošského sněžného muže vystopovat, měl smůlu. Sněhu bylo pramálo a tudíž i otisky obřích tlap se vyskytovaly velmi sporadicky. Trochu sněhu bylo jen na sjezdovkách a k těm logicky Krakonož moc často nemíří.

Brumlové o prázdninách kupodivu i dva a půl dne lyžovali. Vždy, když opustili chatu, připravil jim Krakonož nějaké překvapení. Občas si také krátil čekání na kamarády tím, že s panem správcem a paní správcovou chaty Slunce mastil karty. Jeho nejoblíbenější hrou je *Vole lehni*, ale to snad ani nikomu nebudeme říkat.

*Radek Vrč Zázvůrek,
TOM Veselí Medvědi-Brumlové, Sadská*

Festival pro čolka

Milí tomíci,
rádi bychom vás pozvali na Festival pro čolka. Jde o outdoorový festival o přírodě, který jako holešovský TOM Medvědí stopa spolupřádáme. Festival je určen milovníkům přírody, outdoorových aktivit, zájemcům o environmentální témata a prostě všem, kteří rádi tráví čas venku a chtějí své poznatky o fauně i flóře obohatit o nové znalosti a zároveň se pobavit.

Přijďte poznat nádhernou přírodní lokalitu Kurovického lomu a nasajte její vůni a život – škebloukem nahlédněte pod hladinu tůň, prohlédněte si zblízka vodní živočichy v živé expozici hydrobiologa Jana Švanygy, vyplujte na raftu na křišťálově průzračnou vodu, zdolejte lanovou překážku, vyrobte si něco ze dřeva, zúčastněte se zajímavé přednášky, nebo si jen s nějakou domácí pochoutkou poseďte v klidné části lomu a vychutnejte si jedinečnou atmosféru festivalu. V rámci doprovodného programu si můžete vyzkoušet stezku plnou úkolů, zakoupit domácí a lokální výrobky, poslechnout si tradiční příběhy z kmene kanadských Černonožců a mnoho dalšího.

Festival pro čolka proběhne v Kurovickém lomu v sobotu a neděli 11. - 12. května 2024. Můžete nás sledovat na FB, Instagramu: @festival_pro_colka.

Více informací a program najdete na www.tokaheya.cz v záložce Veřejnost. Pro oddíly a zájmové spolky platí speciální vstupné – na 10 dětí 2 vedoucí zdarma. Přijďte se svým oddílem strávit parádní odpoledne do nádherného prostředí Kurovického lomu! Těšíme se na setkání.

*Lenka Galatíková,
TOM Medvědí stopa, Holešov*

Otavský půlmaraton

20.-21. července 2024

Letos to bude již pět let, co se oddíl Viking s Českou pohádkovou akademií rozhodl, že uspořádají vodáckou akci s názvem Otavský půlmaraton. Byl to smělý a odvážný nápad, ve kterém se vize teprve formovaly. První ročník byl poněkud zkušební, proto byl nazván „nultým“. Byla to náročná testovací jízda a dlouhá plavba po Otavě ze Strakonice s cílem v Písku.

Od toho času jsme udělali pár úprav, které vyústily v dnešní podobu. Změnili jsme trasu tak, aby konec nebyl v centru Písku, kde se obtížně vyzvedávají lodě, a taky se nemusel pádlovat ten dlouhý volej před městem. (Kdo již někdy Otavu jel, tak to uvítá).

První oficiální ročník byl úspěšnější, získali jsme nějaké sponzory, pozornost místních novin a spolupráci se senátorem za Písecko a Strakonicko MUDr. Tomášem Fialou. Vzešla z toho nádherná akce, na které si najdou své všichni milovníci vodní turistiky.

Abych vám stručně představil, co je vlastně ten Otavský půlmaraton. Je to závod složený ze dvou částí. První část je jízda pravidelnosti v délce odpovídající půl-

maratonu, kdy se posádky snaží proplout kontrolní body v přesně určeném čase. Tempo je vypočítáno tak, aby si vodáci mákli, ale aby se dokázali radovat z plavby. Druhá část je jakousi rychlostní zkouškou na krátkém úseku, jede se na čas a zahrnuje jak jízdu po hladké vodě, tak i projetí několika branek.

Letošní ročník je připraven na víkend 20. – 21. července a bude nabízet krom zajímavých cen i doprovodný program, který si všichni účastníci i doprovod určitě užijí. Centrum akce je vodácký kemp ve Štětkně, v sobotu se popluje ze Štěřelských Hoštic do Štětkně, v neděli ze Štětkně do Kestřan. Akce je určená pro kanoe, kajaky a rafty mohou plout nesoutěžně. Protože je na trase několik jezů a peřejí, není Otavský půlmaraton vhodný pro úplné začátečníky, ale kdo už strávil pár dní na vodě, měl by plavbu bez potíží zvládnout.

Kdo se budete chtít přihlásit, tak na našich webových stránkách viking.tomici.cz najdete více informací.

Přeji krásnou turistickou sezónu 2024.

*Jirka Bartók,
TOM Viking, Praha*

Zimní táboření v Nízkých Tatrách

Přemýšlím, jak krátce popsat tuto výpravu. Tolik pocitů, tolik zážitků a vzpomínek! Adam vymýšlel trasu několik hodin, až nakonec vybral krásnou hřebenovku v Nízkých Tatrách. Nikde jinde by pravděpodobně nebyl sníh a zimní táboření bez sněhu by byla docela nuda. Měli jsme půjčené i mačky a Adam vzal s sebou cepíny, třeba bude možnost si to někde vyzkoušet.

Vycházeli jsme z Magurky (cca 1000 m.n.m.) a pokračovali po žluté až k Zámostské holi (1612 m.n.m.), dále k vrcholu Ďurková (1750 m.n.m.) až k Útulni pod sedlom Ďurkovej, kde jsme plánovali ve stanech přespávat. Hned po pár výškových metrech jsme si nasazovali mačky. Ještě že jsme je měli, bez nich bychom klouzali z vrcholu k autu po zadku. Celý sobotní den byl náročný. Vysoké převýšení, zima, silný vítr a mlha, že jsme místy neviděli na krok. Odpoledne začalo také dost pršet a v určité výšce se dešť změnil na pichlavé ledové krystalky – au!

Někteří z nás se zapřísahali, že už na takovou výpravu nikdy nepojedou. Nicméně to nejhorší teprve mělo přijít. Silný vítr a mlha, kterou nikdo nikdy nezažil. Když už jsme konečně našli chatu, čekalo nás dilema – spát ve stanu před chatou, abychom měli ten zážitek, nebo přespát ve vytopené chatě? Rozhodli jsme se přespát ve stanu, abychom zažili to dobrodružství.

No jo, ale to bychom museli ten stan postavit. V zimě a větru skládalo šest lidí jeden stan, málem nám uletěl. Postavit ho se nám nepodařilo. Chatař se nám celou dobu z okna smál.

Nakonec jsme spali v chatě. Horký čaj, polévka a teplo z krbu nám zlepšilo náladu. Vykládali jsme si o tom, co koho bolí, kdo je jak unavený, kdo má těžší batoh a o všech zážitcích z jediného dne. A šup spát, ráno vstáváme před šestou. Ranní odchod z chaty nebyl příjemný – zase mlha

a silný vítr. *Co jsme komu udělali!* brblal si ne jeden účastník výpravy. Čím výš jsme ale byli, tím se víc vyjasňovalo. Po nějaké chvíli už jsme viděli jen modré nebe, krásné zasněžené vrcholky kolem a dokonce nám začalo být i teplo. Takové teplo, že jsme postupně sundávali vrstvy.

Našli jsme skvělé místo, kde si Gym s Johnym vyzkoušeli lezení s cepíny. Takové jiskřičky v očích jsme dlouho neviděli! Došli jsme až na Chabenec – nejvyšší bod naší výpravy (1955 m.n.m.). Velmi jsme si užívali výhledy, každým krokem byly jiné. Zasněžené hory mají opravdu něco do sebe.

Drsné zážitky ze soboty se vytratily. Najednou je vystřídaly nové, krásné. Čekal nás ještě vrchol Kotliská (1937 m.n.m.) a poslední Polana (1890 m.n.m.), odkud už jsme scházeli do údolí k druhému autu.

Abychom celou výpravu ještě dovršili, zajeli jsme se vykoupat do Kalamen do přírodního jezírka s termální vodou.

Snažila jsme se popsat výpravu pokud možno krátce, ale když ono to nešlo.

Myslím, že můžu říct za všechny, že výprava byla sice náročná, ale neskutečně krásná. Jedna z nejlepších výprav. Tolik zážitků!

Alena Kolomazníková – Piškot,
TOM Lesani, Karviná

Skvělý víkend

Již dávno jsme si se staršími kluky a holkami slíbili, že uděláme čundr po horách. Jen my starší a v zimě, bez ohledu, jak bude a taky bez mladších, protože půjdeme *natěžko* s batohy. Věděl jsem, že nás nepůjde čtyřicet jako na Fatru, ale že nás bude jen sedm, jsem nečekal. Víím, že je zrovna sezónní období chřipek a angín. Ale ještě větší epidemií je lenost.

Nakonec to bylo vlastně moc fajn. Sešli jsme se ráno u nádraží, abychom za nějaké dvě a půl hodiny vystupovali ve Vsetíně, počkali na autobus do Bystřičky. U Bušů, kde jsme na zastávce vystoupili do deště, jsme na sebe natáhli pláštěnky a v poledne jsme již byli u čtyři kilometry vzdálené hospůdky v Santově. Super!

Pomalinku přestávalo pršet a my začali stoupat přes Ptáčnici k horské chatě na Vsackém Cábu (841 m.n.m). Zastavili jsme se, napili, zkoukli závěr přenosu v biatlonu. Většina hrála Bang! a všude na chodbě jsme sušili věci. Kolem třetí odpoledne jsme začali klesat k cíli naší cesty v Janové, chalupě Kusalíno.

Jenom jsme rozvěsili mokré hadry a pláštěnky kolem kamen a zanedlouho již praskalo v kamnech dřevo a oheň rozehrál kachlová kamna. My si uvařili horký čaj a kávičku, vyndali jídlo a hlavně opět Bang a mohlo se začít „nicnedělání“. To my umíme dobře!

Dib, který celou cestu táhl kilo mouky, vyrobil nádherné těsto, které nechal vykynout. Zatímco Rózi psala do místní kroniky a kluci hráli karty, pekl v troubě vynikající chlebové placky. Mazali jsme je česnekem nebo sýrem či kečupem. Dobrota! Celý večer jsme hráli deskovky: oddílové pexe-

so, Yogi a výborně jsme se bavili u Co to čmáráš? Vlk potom hrábl do strun a zpíval a hrál ještě dlouho v noci. Vždyť jsme se na to těšili a celou cestu na chalupu jsme se střídali v nesení kytary. Příště už bez ní nejdeme, to je jasné!

Ráno jsme si udělali snídani, někdo vajíčka, párek, jiný dojídal buchtu z domova nebo řízek. Pak jsme se pustili do práce, neboť jsme slíbili správci Jirkovi, že pomůžeme trochu se dřevem. Asi dvě a půl hodiny jsme jezdili rallye s kolečky v blátě, které bylo i cestou sem naším největším nepřítelem.

Menší špalky jsme ukládali do přístřešku a velké jsme přemístili kutálením na bližší hromadu k chalupě. Pak už jsme však museli vyrazit na cestu, neboť nám jel po obědě vybraný vlak domů. 6,5 kilometru dlouhou cestu z Kusalína do Vsetína na vlakové nádraží jsme ušli za necelou hodinu a půl a náš vlak jsme stihli jen tak-tak.

V neděli byl nádherný jarní slunečný den, ale bláta všude dost. Ušli jsme za ty dva dny dvaadvacet kilometrů, boty a kalhoty jsme měli zablácené, ale ve vlaku nám kupodivu nikdo nic neřekl, ani když jsme s kytarou opět zpívali.

Měli jsme se fantasticky i v malé partičce, i v horším sobotním počasí. Byl to prostě takový obyčejný čundr, moc prima víkend starších, jaký jsme si slíbili a jaký určitě zase zopakujeme. Už nyní obhlížíme boudu, kam bychom se vydali příště!

Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava

Vandr v Lužických horách

Každoročně se vydáváme o Velikonočích na víkendovou výpravu. Velikonočku. Letos jsme jeli poprvé na základnu Pstruží. Přijeli jsme ve čtvrtek navečer, ubytovali se, nachystali večeri, zahráli stolní hry a přivítali náčelníka, který navštívil základnu cestou do Polska.

V pátek jsme se prošli po Frýdlantu a odpoledne hráli na zahradě hry, které připravila Verča s Vojtou. Večer jsme prozpívali za doprovodu kytar a saz, což je tradiční strunný turecký nástroj.

V sobotu nás čekal za větrného počasí výšlap na Lysou horu, který zvládli i naši nejmenší. Po příchodu zpět na základnu jsme se pustili do šití velikonočních zajíčků. V neděli jsme vyráběli další velikonoční dekorace, barvili a zdobili vajíčka a odpoledne se vyřádili na lesní stezce Vyhliďce. Večer nás čekala únikovka,

Matematico a Bingo. Velikonočka rychle uběhla a my jeli domů unavení s přáním opět navštívit tuto základnu a prozkoumat další místa v okolí.

*Soňa Rokytová,
TOM Tuří, Olomouc*

Velikonočka ve Pstruží

Jako místo pro spaní jsme si vybrali porost kousek od vodopádu. Zde si děti mohly zchladit nohy a užít mnoho zábavy. Společně jsme si k večeri připravili výborné fazole a pak si říkali strašidelné historky a mluvili o zážitcích. Před spaním jsme si též ukázali několik souhvězdí, které nám nebe nabídl.

Poslední den, v neděli 31. jsme se dali na cestu zpět na nádraží. I přes to, že samotný suchý chléb chutnal jako jídlo z michelinské restaurace se nikomu nechtělo loučit s krásnými horami. Na nádraží v Jedlové jsme si ještě dali kofolu a jeli zpět domů.

Tento vandr byl skvělý. Všem se zapsal do vzpomínek na krásné mládí. Všichni jsme měli spoustu zábavy a už jen napjatě čekáme na letní tábor. Děkujeme TOM, že dávají malým i velkým možnost poznat krásu přírody.

*Max Dzivjak-Starosta,
TOM Sluníčka, Litoměřice*

CO JE SWAP?

V sobotu 17. února se v našem oddíle odehrál historický moment – poprvé jsme uspořádali tzv. SWAP. Že jste ještě o SWAPu neslyšeli? Jde o vzájemnou výměnu, založenou na jednoduchém principu: Nekupuj, nevyhazuj, vyměňuj!

Když jsem holkám na schůzce Sluníček navrhla SWAP společně uspořádat a oblečení z akce pak darovat do Charitního šatníku, nečekala jsem, že se do toho holky tak akčně vrhnou. Byly to právě ony, kdo stál za organizací celé akce - každá z nich si vzala na starosti jinou organizační roli a díky tomu vše proběhlo naprosto hladce. Pozvánku stvořila Terka, o plakátky se zajímavostmi se postarala Áďa, Amča s týmem pekařek stály za celým občerstvením, Ella se vrhla do skládání playlistu, Betty si vzala na starost focení a zpracování fotek...zkrátka a dobře, každá se na něčem podílela.

Na SWAP donesli lidé z oddílu a z farnosti různé druhy oblečení - od zimních bund (které už nebylo kam dávat!), přes nejrůznější šaty, až po vtipné doplňky. Kdokoliv pak mohl během odpoledne dojít, vše si prohlédnout a odnést si, cokoliv mu zrovna padlo do oka. Holky dokázaly vytvořit příjemnou a pohodovou atmosféru a dokonce zahrála i živá hudba!

Na konci akce jsme s holkami všechno oblečení sbalily a dopravily ho do otrokovické charity. Tímto bych chtěla holkám ze Sluníček moc poděkovat, protože to

byla právě jejich snaha a organizační dovednosti, díky kterým byl SWAP výjimečným zážitkem pro všechny. Jsem vděčná, že se do toho se mnou daly a těším se, až spolu zase něco podobného spácháme.

A vy byste měli u vás v oddíle taky - na světě se totiž momentálně nachází tolik oblečení, že by bohatě vystačilo dalším šesti generacím, a i přesto si neustále kupujeme nové. Co to takhle zkusit jinak - bez plýtvání, nucené dětské práce a znečišťování planety? Navíc se u toho skvěle pobavíte a fakt vás překvapí, co vašim kamarádům straší ve skříni!

*Lucie Šrubařová – Lůca,
TOM Otrokovice*

Cimrman se opět divil

V krásně opraveném českolipském Jiráskově divadle se opět divil velikán Jára Cimrman, letos již po dvaadvacáté. Divil se a žasl jako všichni přítomní diváci, a že jich byl plný sál! Herecké výkony mladých tomíků byly úžasné, kostýmy nápadité, divadelní hry často rýmované, vždy však originální, veselé a s radostí a nadšením předvedené.

Během dne se na divadelních prknech předvedli TOM Robinsoni z Poděbrad, TOM Stopaři z Kovářské, TOM Magneti z Kamenického Šenova, TOM Veverci z Brandýsa nad Labem, TOM Dakoti a Chippewa z České Lípy a to vše doplnili žáci ze základní školy Kravaře. Během dne jsme opět uspořádali dobročinnou tombolu a aukci, díky čemuž se nám podařilo získat 50.000 Kč, které pomohou českolipské devítileté Markétce, kterou čeká náročná operace.

Děkuji všem hercům a herečkám, vedoucím a instruktorům, scénáristům a režisérům. Stálo to za to!

*Zdeněk Šmída,
TOM Chippewa, Česká Lípa*

JIŽNÍ AMERIKA - BRAZÍLIE

V minulém čísle Tomíka jsem popsal své jihoamerické putování. Puerto Maldonado pro mě bylo přestupní stanicí mezi Peru a Brazílií, kam vedly další mé kroky. Původně jsem do Brazílie vůbec neměl namířeno a chtěl jsem zůstat celou dobu v Peru. Jednoho dne mi ale přišla zajímavá nabídka od kamarádky Karolíny, která mezi indiány žije. Nabídla mi, že jeden z největších amazonských kmenů Huni Kui pořádá tzv. dietu a tentokrát tam bylo i pár míst pro cizince.

Do těchto kmenů není možné přijet jen tak. Vždy to musí být na doporučení někoho, koho už indiáni znají. Dostal jsem kontakt na mladého náčelníka Adaira, který má vlastní kmen Huni Kewe, ale působností spadá pod Huni Kui. Pojem *dieta* pro indiány znamená něco jiného, než jak ho známe my. Vlastně se jedná o učení staré, původní školy indiánů, kteří se při dietách učí o pralese, o jeho medicínách, o zvířatech. Při dietách ale jedí velmi skromně, většinou jednou denně, a to ráno. Tato dieta byla zaměřena na poznání a ceremoniální práci se zpěvným ptákem Txana [Čana]. Pro indiány je to velmi vážený tvor a mají k němu velikou úctu. Celá dieta směřovala k otevření hlasu. Netýkalo se to jen schopnosti zpívat, ale i odvahy říci, co si člověk myslí, co ho třeba tíží.

Z Puerto Maldonada jsem se vydal za čtrnáctihodinovou cestu autobusem do města Rio Branco, které je přestupní stanicí do celé Amazonie. Zde jsem strávil asi dva dny a poté jsem cestoval opět autobusem dalších devět hodin do města Tarauacá. Musím říct, že jsem na jednu stranu byl velmi natěšený, a na druhou stranu jsem měl ale docela strach. Přece jen jsem jel do absolutního neznáma.

Na nádraží v Tarauacá mě vyzvedl Adair a odvezl mě autem do domu jeho matky. V dřevěné chaloupce o třech malých místnostech bylo v tu chvíli asi devět lidí, kteří tam žili. Počet se u nich občas mění podle toho, kdo je nebo není ještě hlouběji v Amazonii. Adair mi říkal, že když se sejdou všichni, spí jich tam čtrnáct. Spí, kde se dá, na gauči, na zemi, v hamakách a dva nejstarší bratři mají k dispozici postel. Setkání s nimi bylo pro mě velmi zajímavé a vzácné.

Druhý den ráno jsme vyrazili s Adairem, jeho bratrem Murú, jeho ženou a dvěma

děťmi hlouběji do pralesa, kde má Murú svůj vlastní dům. Adair se mi smál, když jsem se ho ptal, zda pojedeme autem nebo autobusem. Jediná možnost, jak se dostat do domu jeho bratra, je po vodě lodí. Cesta trvala přes dvě hodiny. Ubytovali mě u sebe doma, opět v malé dřevěné chaloupce o dvou místnostech

Čas s Adairovou rodinou jsem si moc užíval a časem jsem poznal i jeho otce, tetu, sestřenicu, bratrance a spousty dalších jeho přátel. Celkově jsem tam s nimi byl čtyři dny. Přes den jsme stále něco společně tvořili. Učili mě navlékat korálky, ze kterých dělají své šperky, učili mě jejich indiánské písně, společně jsme hráli na kytary, zpívali, tančili, chodili do pralesa sbírat banány a batáty, vařili jídlo a mnoho dalšího. Korálky, ze kterých vyrábí šperky, pochází od nás z České republiky, konkrétně z Jablonce nad Nisou. Poté nastal čas odjet již na dietu ještě dále do Amazonie ke kmeni Huni Kui.

U indiánů to nikdy nejde tak, jak se řekne. Týká se to zejména času. Měli jsme odjít ve čtyři odpoledne. V jednu přiběhl Adair a řekl mi, že právě jedeme. Je s nimi velmi těžká komunikace. S Adairem jsme se domlouvali výhradně přes překladáče. Jinak než portugalsky neumí. A komunikace často vázla, ale o tom až později.

Dorazili jsme ke kmeni Huni Kui. Připadal jsem si jako v pohádce, absolutně v jiném světě. Ve vesnici bylo zhruba dvě stě indiánů. Měli krásné oblečení, spousty šperků, maleb na těle. Ujala se mě jedna žena původem z Německa. Mezi indiány žije již deset let. Naštěstí pro mě mluvila anglicky. Vysvětlila mi vše ohledně diety, chodu vesnice a mnoho dalšího. Cítil jsem se mezi nimi absolutně fantasticky. Každý se mnou chtěl mluvit, usmívali se na mě, sršela z nich velmi silná, ale zároveň velmi klidná energie. Večer jsme se sešli v jejich posvátné chýši, kde byla uvítací ceremonie k dietě. Ceremonie spočívala spíše v mluvení. Indiáni hodně mluvili, modlili se k pralesu, k Txana, ke spiritům Amazonie. Jen jsem s úžasem seděl a nasával tu energii.

Druhý den ráno jsme téměř všichni vyrazili do pralesa sbírat byliny na očistnou koupel, která je součástí diety. Šli jsme dlouho a nebyť indiánů, ztratil bych se asi tak za deset minut. Po cestě jsme sbírali spousty listů a plodů z nejrůznějších rostlin. Já jsem se držel anglicky hovořící ženy.

Velikým zážitkem pro mě bylo jen poslouchat a dívat se na indiány. S jakou lehkostí se pohybovali. Jak mluvili! Každou skupinku vedl tzv. Paje [Pažé], což bývá nejuznávanější a nejmoudřejší šaman kmene.

Mou skupinu vedla znalkyně bylin. Po cestě nám říkala, na co všechno jsou jednotlivé byliny dobré. Říkala, že tato podporuje klidný spánek, tahle je vhodná pro mladé ženy, aby otěhotněly, ta zase pro starší, aby už neotěhotněly a mnoho dalších moudrostí. Pro mě všechny byliny vypadaly stejně – zelený list, který připomínal spíše plevel než léčivou rostlinu.

Čas od času mě Paje oslovila, naznačila mi, abych k ní přistoupil, klekl si před ní a nakapala mi nějakou bylinu do očí. Většina z nich docela páčila, ale ten pocit poté byl nepopsatelný. Musel jsem mít v indiány obrovskou důvěru a odevzdání. Večer se z těchto bylin přichystala léčivá koupel,

ve které jsme se koupali. Jak jsem ale psal, ne vždy to u indiánů jde tak, jak by člověk předpokládal.

Další den ráno mě oslovila překladatelka a vysvětlila mi, že částka za dietu, kterou jsem si domluvil s Adairem, je příliš nízká. Pokryje maximálně stravu a ubytování, ne však celou dietu. S Adairem jsem byl domluven na částce kolem 5 000,- Kč, což mi tehdy přišlo skvělé. Věděl jsem, že běžně jsou diety pro cizince mnohem dražší.

Nyní po mě ale chtěli asi 35 000,- Kč, což je běžná cena. Já jsem s ní však nepočítal. Za něco jsem se musel vrátit domů. Vysvětlil jsem jim, že tolik bohužel dát nemohu. Šel jsem zabalit své věci a pomalu jsem vesnici opustil. Překvapilo mě, že Adair a Murú odjeli se mnou, protože pro ně byla tato dieta velmi důležitá. Aidar mi vysvětlil, že byl s hostiteli na

ceně domluvený, ale oni že nedodrželi slovo. Jeden den jsem ještě strávil s Adairem a jeho rodinou. Když jsme se loučili a já už téměř nasedal na loď, oslovil mě Murú a řekl mi, že se mu moc líbí můj stan a zda bych ho s ním za něco vyměnil. Neváhal jsem ani minutu. Přišlo mi to tak jasné, automatické, krásné. Přihodil jsem mu k tomu i nafukovací karimatku. Na oplátku mi dal nějaké jídlo a šperky.

Musím říct, že to byl pro mě jeden z nejkrásnějších okamžiků, který jsem v jižní Americe zažil. Poté jsem již nasedl na loď, pak na autobus, další autobus, další autobus, další autobus, letadlo, další letadlo, další letadlo. Po téměř devíti týdnech jsem v pořádku přistál v rodné vlasti.

Václav Křepelák,
TOM Dakoti, Česká Lípa

Z činnosti Klubu českých turistů

Projekty Klubu českých turistů v roce 2024

Klub českých turistů spustil čtyři nové projekty. Ty mají obohatit jeho činnost o prvky, které budou KČT prezentovat v očích veřejnosti jako akční klub, kterému záleží na rozvoji turistiky. V projektech se najdou všechny věkové kategorie. Oč se jedná?

Jedná se o tyto projekty:

Stezky z lásky – spolupracujeme s firmami RegioJet a Kofola. Projekt je zaměřen na dobrovolnickou obnovu poškozených turistických cest a na opravy dalších turisticky zajímavých míst (studánek, kapliček, atp.) Startovali jsme v červnu 2023 a dosud se uskutečnilo 15 brigád za účasti 250 dobrovolníků. Bylo opraveno cca 28,4 kilometrů turistických tras. Veškeré informace k projektu naleznete na www.stezkyzlascky.cz

Pěšky pro radost – překládáme turistické značené trasy z motoristicky frekventovaných silnic nebo asfaltových úseků do přírody. Je to příspěvek KČT na podporu pěší turistiky jako jednoho ze základních pohybů člověka. Zatím jsme vytipovali cca 50 tras. Nyní vyjednáваме jejich realizaci s majiteli pozemků. Nové přírodní trasy nebo úseky cest budou označeny tabulkou se sloganem **Pěšky pro radost** a budou propagovány na veřejnosti a webových stránkách KČT. I vy můžete doporučit svou trasu **Pěšky pro radost**.

Stezka Českem – dálkové přechody. Autorem a propagátorem projektu je cestovatel Martin Ůbl, který úzce spolupracuje s KČT a klub mu vychází vstříc. Od 7. 3. 2024 běží na ČT 2 desetidílný seriál Stezka Českem, na jehož scénáři se podí-

lel i KČT. Podobný soukromý projekt Via Czechia spolupráci s KČT odmítá, i když využívá turistických značených tras. KČT se proti tomuto projektu vymezuje a jeho aktivity vnímá jako nekalé počínání.

Nocleh – budujeme rezervační ubytovací systém. Ten umožňuje turistovi plánování vícedenních turistických přechodů na zvolené turistické trase s tím, že si může dopředu zajistit na trase nocleh. Projekt je zatím ve fázi rozpracování, ale dá se s ním už seznámit v pracovní verzi budoucí webové stránky www.kct.pracujemenatom.cz. Podrobnější informace vám rád poskytnu.

Jiří Homolka,
homolka@kct.cz,
736 754 097

Jarní výprava na Vsetínsko

Na první velkou jarní oddílovou výpravu jsme se vydali až do obce Kateřinice nedaleko Vsetína, do skautské základny Březiny, kde jsme s oddílem ještě nikdy nebyli. Cesta tam nám zabrala páteční podvečer, třemi vlaky, v padesáti lidech, takže po příchodu od nádraží z Jablůnky, lesem s čelovkami jsme se jen vybalili, zapívali písničky u krbu a šlo se spát, i tak dost pozdě.

Sobotu jsme zahájili venku u srubu rozvíčkou a zakrátko nám již Marcel vysvětlil, že po celý den budeme plnit spoustu méně či více náročných úkolů, na kterých se ukáže, zda bychom také zvládli přežít nějakou dobu v přírodě jako Robinson Crusoe. Každý splněný úkol zaznamenávali trosečníci do své karty. Museli se popasovat s mapou, se střelbou ze vzduchovky, s přejezením přes rokli pomocí lan.

Vyráběli jsme lodičky. Musely zvládnout nástrahy peřejí a všemožných kamenů v potůčku, aniž by se převrátily. Opékali jsme si jablka s medem na ohni a především jsme využili nádherně se probouzející přírody k poznávání květin (mezi nimi blatouchy, prvosienky, sasanky, orseje, podběly, smetanky, chudobky, dymnivky a další). Všechny rostly na jednom místě u potoka.

Nejzajímavější úkol, který byl však velmi náročný na trpělivost, bylo zavoskování obálky. Ta obsahovala důležitý dokument. Měla být ponořena do vody na dobu jedné minuty, aniž by voda pronikla až k dokumentu. K velké radosti dětí se tento úkol téměř všem podařil. Celý den jsme trávili venku, kde jsme nejen hráli hry a sportovali, ale také snídali, obědvali

i opékali vuřty k večeři. Začátkem dubna nám počasí připravilo překrásný slunečný víkend.

Konec dne byl ve znamení bojovky proti lidojedům, ve které kluci a holky také obstáli a byli si schopni přivolat pomoc. Když se zrovna neplnily úkoly, hrála se přehazovaná, lagori, pingpong či se trénoval bobřík míření nebo se trefovali kůly. Počasí nám vskutku přálo, a tak jsme venku vydrželi až do úplného setmění a uvnitř si pak ještě všichni dali pár stavitelských úkolů se sirkami v týmech. Stavby věží a pyramid poté venku všechny vzplály, což bylo úchvatné.

Nedělní ráno se neslo v duchu balení a úklidu chalupy, abychom byli včas připraveni na odjezd autobusu, který nás zavezl k známému místu na Tesáku. Od troskek vyhořelé horské boudy jsme se vydali na devítikilometrovou túru Hostýnskými vrchy. Přes monumentální rozhlednu Kelčský Javorník jsme došli k lesní železnici do vesničky Rajnochovice. Tam už nás čekal autobus, který nás zavezl zpět do Opavy.

Na cestu jsme ke čtení všichni dostali nové číslo oddílového časopisu Bobr, jehož čerstvé vydání dovezl Méda do Kateřinic a kvůli nabitému programu výpravy

nezbyl čas na jeho přečtení. Dychtivě jsme se do něj pustili. Je plný ohlednutí za našimi výpravami a cestami vedoucích a také nás již láká na náš stanový tábor do daleké země Jamatai. Byl to báječný víkend.

*Monika Ticháčková-Tygrík,
TOM KADAO, Opava*

Lesní moudrost je životní moudrost

Vždycky respektuj bolest,“ říkal nám Racek ve zdravotnické části lesní školy Čotokvy. „Nejdůležitější je služba druhým,“ pronesl Mahykan na sněmu Ligy lesní moudrosti. „Každý den medituj,“ učí mě Waštewin. Vidím před očima Sejce, jak ve svých sedmdesáti letech každé ráno cvičil. Vybavuje se mi Tokhatamani a jeho zápal pro život. Koukám, že hledím do skupiny stejně staré nebo starší, než jsem já. Všichni jsou pro mě Starší.

„Mlč, dokud hovoří starší a prokazují jim úctu i jinak,“ říká Světlo síly woodcrafterského zákona. Myslím, že tím míní lidi ne nutně starší věkem, ale lidi nadané moudrostí a nadhledem. Lidi skutečně dospělé, soucitné, laskavé a sloužící. Ty, kterým se říká elders, vůdčí osobnosti nebo kmenoví vůdci (Dave Logan). Ty, kteří jsou podle Billa Plotkina v životním stadiu Mistr v Háji starších anebo těsně před ním. Anebo ty, kterým Richard Rohr říká, že „padají vzhůru“. Woodcraft mi umožnil setkávat se s takovými lidmi. S lidmi, kteří dokáží stát v centru dění, ale také opodál. Koho takového máte ve svém okolí vy?

Proto je dobré mlčet, dokud hovoří starší, a naslouchat jim. Woodcrafterský zákon dále říká: „a prokazuj jim úctu i jinak.“ To znamená ucti je, zejména uvnitř sebe sama, poděkuj za ten dar, že se můžeš někým takovým nechat inspirovat. Jak to u(děláte) vy?

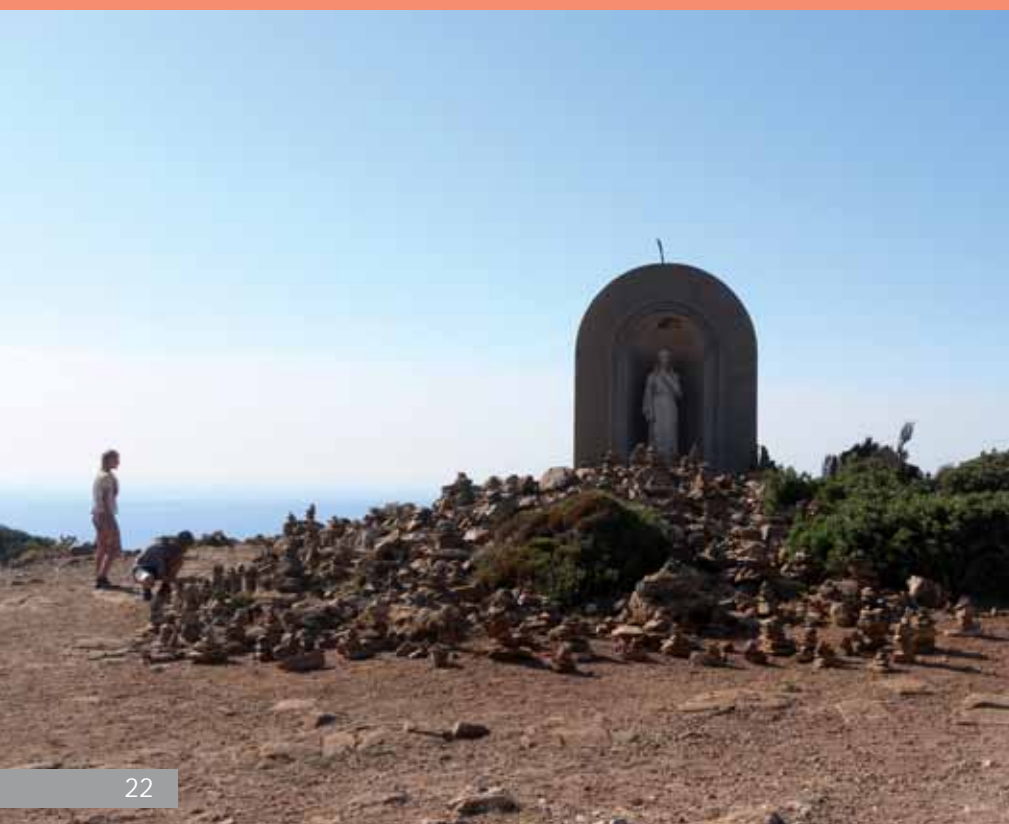
Staršími můžeme rozumět i ty, kdo tu byli před námi. I ty je třeba uznat, i když z našeho pohledu třeba nekonali dobře nebo nám dokonce ublížili. A někdy jim i

odpustit, rozvázat pouto, nepředávat něco v rodu dál. To je samozřejmě těžké, a je to na jiné vyprávění.

V širším slova smyslu můžeme staršími nazývat také všechny naše příbuzné – rostliny, zvířata, vítr, vodu... Víme, že naše tělo je tvořeno převážně vodou a také dalšími prvky. Je fantastické, že molekula vody nebo uhlík v mém těle byly v oblacích, v rostlině, v mém předkovi, v dinosaurovi. A zase se tam vrátí. I tihle Staří k nám promlouvají. Když šumí vítr ve větvích, ve zpěvu ptáků, v zurčení potoka...

A tím se dostáváme k druhé části tohoto paprsku: „V době zkoušky je mlčení těžší než mluvení, ale nakonec bývá silnější.“ Když mlčíme, více slyšíme. Ve woodcraftu máme obřad vigilií a hledání vize (vision quest), kdy člověk odchází na jednu či více nocí, aby tam o samotě a v tichu pobyl v přírodě. Sám se sebou, s nejnětnejším vybavením, často bez něho. V takových chvílích zastavení se dotýkáme něčeho většího, než jsme my sami.

Úkolem dnešní doby podle mě není, jak zrychlit, ale naopak, jak zpomalit.

Zpomalení vede ke ztišení. Už jen čin (zkouška) nemluvit 24 hodin při běžné táborové činnosti nás zpomalí a učí nás naslouchat. Zde je třeba zmínit i všímavost (mindfulness) – vědomé zaměření pozornosti na činnost, kterou právě vykonáváme (viz třeba <https://actionforhappiness.org/>). A protože žijeme v *ukecané době*, má tohle ticho pro náš vnitřní klid cenu zlata. Ačkoli je to těžké, nakonec občasná mlčení, zastavení, má větší sílu.

Proč? Mozek běží na bazální mozkovou aktivitu. Zážitky, pocity, myšlenky se utřídí, sklepávají. A co když zavru psu a myšlenky mě zahltnou jako lavina? Inu, i to se mi stává. Já pak medituji, jdu do lesa anebo dělám nějakou fyzickou práci. Anebo se vrátím ke knize Radost z ticha od Erlinga Kaggeho. *Ticho a mlčení jsou mi blízké*. Jméno Ablákela, které jsem dostal na táboře ve Slověnicích v roce 1992, znamená „tichý, klidný“.

Josef Porsch – Ablákela
ablakela@gmail.com

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Mačeta parang

Barong, klewang, golok, parang... Že by mi už z těch zde představovaných, v mém šuplíku ležících nožů, jak se říká *hráb-lo*? Ne, to všechno jsou původně malajské sečné zbraně a sekací nástroje od nichž byly odvozeny i různé mačety.

Dnes vám představím mačetu, vycházející z malajského nástroje jménem parang, vyrobenou nožářem Romanem Švarcem, řečeným Black. Mačeta je dlouhá 44 centimetrů, přičemž 29 centimetrů je délka čepele, 15 centimetrů dlouhá je rukojeť. Šířka čepele u rukojeti je asi 4 centimetry, v nejširším místě u špičky je to celých osm centimetrů. Díky tomu je přední část mačety těžší a při správném švih rukou jde dobře do seku.

Před rukojetí je na čepeli výčnělek, který podobně jako záštity na pevných nožích brání sklouznutí ruky na ostří. Za tímto výčnělkem pak je obloukový výřez dovnitř do čepele, sloužící jako opora pro ukazovák ruky umožňující lepší vedení čepele do řezu, například při ořezávání prutu. Čepel mačety je zhotovena z pružinové oceli ČSN14260, rukojeť je z třešňového dřeva a je k čepeli přichycena šrouby. V zadní části rukojeti je skrz vlepená trubička k provlečení pojistné šňůry, která se před sekáním navléká na zápěstí, podobně jako je tomu u lyžařské či trekové hůlky.

Můžete namítat, že v našich podmínkách je mačeta zbytečná, protože nemáme ani pralesy zarostlé liánami, ani plantáže cukrové třtiny. V tom budete mít pravdu, ale mačeta je velice dobře použitelná i třeba při odvětvení čerstvě poraženého stromu a následné porcování slabších větví, krocení rozpínajícího se ostružiní, nebo likvidaci náletových dřevin tam, kde už nestačí křovinořez a na motorovou pilu to ještě není. Stejně tak dobře naostřená mačeta pomůže při výrobě podpalovacího dřívka nebo naštipání jemných třísek z již naštipaného dříví.

V kuchyni pak, samozřejmě po omytí, dokáže odvádět podobnou práci jako kuchyňské nože, ať už jde o pokrájení nějakých klobásek, nakrájení plátků masa třeba na řízky, nebo oloupání a jemné nakrájení cibule či rajčat, paprik a okurek do salátu. Kuře s ní sice nevykostíte, ale jestli ho potřebujete jen rozpílit, tak dejte pozor, abyste nerozpílili i prkénko pod ním.

To všechno a nejen to se dá s mačetou dělat. Je to hlavně díky její poměrně malé tloušťce čepele, která činí pouhé tři milimetry a vysokému čochovitému výbrusu ostří. Právě čochovitý výbrus je vhodný

u sekacích nástrojů, neboť má nad břitem více materiálu než by tomu bylo u klínových a plochých výbrusů a tak je ostří odolnější vůči vylomení při sekání dřevin.

Píšu-li o dřevinách, mám na mysli opravdu čerstvé, syrové dřevo hlavně v podobě tenkých kmínků, nebo větví. Na porcování a štípání proschlého palivového dřeva si raději vezměte sekeru, nebo opravdový parang s tloušťkou hřbetu alespoň pět milimetrů. Ne, že by to s mačetou v opravdové nouzi nešlo, ale je to zbytečná dřina. Činnost, při které se mačeta celkem osvědčila, bylo odkornění a očištění tyčí k tee-pee, kdy zdatně zastoupila chybějící poříz.

Jak z výše uvedeného vyplývá, k dennímu nošení tento nástroj opravdu není. Jeho kvality však oceníte při delším táboření, nebo i při práci na zahradě.

Jiří Lukeš - Mikeš

Délka otevřeného: 440 mm
Šířka u špičky: 80 mm
Délka čepele: 290 mm
Tloušťka: 3 mm
Cena cca: 1500,- Kč

ZMĚNY v získání kvalifikace Hlavní vedoucí tábora

Tento rok došlo k významné změně, jak získat kvalifikaci hlavního vedoucího tábora.

Podmínkou získání kvalifikace je složení profesní zkoušky v Národní soustavě kvalifikací pro profesní kvalifikaci hlavní vedoucí zotavovací akce dětí a mládeže.

Dříve stačilo, že jste absolvovali víkendové školení, kde jsme vás seznámili se vším potřebným, co potřebuje znát hlavní vedoucí tábora. Na konci školení jste absolvovali test a pokud jste uspěli, získali jste potřebnou kvalifikaci pro vedení tábora.

V letošním roce to už bude jinak. Pokud nechcete, nemusíte víkendové školení vůbec absolvovat. Prostě se přihlásíte k odborné zkoušce, na které prokážete potřebné znalosti a dovednosti. Pokud zkoušku složíte, získáte potřebnou kvalifikaci.

Jak bude probíhat zkouška? Budou vypsány termíny, vy se přihlásíte. Ke zkoušce si donesete doklad totožnosti a zdravotní posudek, ze kterého bude zřejmé, že jste zdravotně způsobilí danou profesí vykonávat. Zkouška bude trvat cca čtyři hodiny. V jednom bloku (dopoledne nebo odpoledne) chceme vyzkoušet vždy čtyři zájemce. Nebojte, nebudeme vás celou dobu du-

sit, budete mít čas na písemnou přípravu k otázkám. Pak proběhne společná aktivita, kdy si ověříme vaše řídicí schopnosti – prostě si vyzkoušíte roli hlavního vedoucího tábora. Následně se přejde k ústnímu dozkoušení oblastí, které nejsou dostatečně popsány v písemné přípravě.

Popis zkoušky najdete na stránkách: www.narodnikvalifikace.cz kvalifikace: hlavní vedoucí zotavovací akce dětí a mládeže.

Zkoušky budou vypsány v měsíci květnu a červnu, a to o víkendech, ale i v některých odpoledních hodinách pracovních dnů pro Ostravu, Brno nebo Prahu. Zkouška se platí samostatně a pro členy Asociace TOM je cena stanovena na 600 Kč.

Protože víme z předchozích let, že spousta lidí nemá potřebné znalosti a dovednosti, budeme zároveň organizovat dvě přípravná víkendová školení. Zde se naučíte základy, které musí znát každý hlavní vedoucí tábora. Zmíním jen některá témata: základní právní předpisy, bezpečnost na táboře, táborový pracovníci, potřebná dokumentace a výchovné problémy. Výhodou je, že školení chystají zkušení vedoucí, kteří sami vedou tábory již několik desítek let a rádi se podělí o své zážitky, zkušenosti i o své neúspě-

chy. Minimálně říkáme, co nesmíte, mnohem více ukazujeme, co můžete. Absolvent školení by neměl mít problém se složením kvalifikační zkoušky.

Termíny školení hlavních vedoucích tábora:

v Ochozech u Bystřice pod Hostýnem
17. – 19. května 2024
v Dědově 7. – 9. června 2024.

Osvědčení o absolvování základního vzdělávacího kurzu zaměřeného na odbornou přípravu hlavních vedoucích dětských táborů získané v předchozích letech zůstávají stále platné a mají neomezenou dobu platnosti.

Standa Prais

Co bylo v lednu, únoru, březnu a kousku dubna 2024

❑ Z Pražského hradu přilétla novoročenka, v níž hlava státu pozdravila tomíky a blahopřála jim k pěknému růstu členské základny.

❑ Česká rada dětí a mládeže pustila do světa Kroužky dětem. Jen se po nich prašilo.

❑ Vedoucí jásali nad novým designem ponožek, na ústředí přišly stovky děkovných korespondenčních lístků, ano i telegramy chodily. Připomeňme, že ponožky jsou stále k máni na ústředí, stačí navštívit obchůdek na webových stránkách nebo napsat na omanek@a-tom.cz.

❑ Rada závodů vydala krásné dvě brožurky o závodění, totiž Příručku nového závodníka a Závodníka 2023.

❑ Tomíci Horolezčata z Brna pozvali lezce na školení vysokohorské turistiky.

❑ Standa Prais a jeho spolupracovníci spustili smršť vzdělávacích akcí, kursy pro programové vedoucí, školení hlavních vedoucích táborů či kurs Vedoucí a lana.

❑ Ústředí přepralo trápení s hromadnou poštou. Ta, věřme, odchází nyní lépe a radostněji do celého tomického světa.

❑ Pražský tomík Jirka Bartók z oddílu Vikingů pozval vodáky i suchozemce na červencový Otavský půlmaraton.

❑ Ministerstvo školství zuřadovávalo v příjemně rychlém tempu dotační žádosti uznaných spolků a na přelomu března a dubna napsalo tomíkům, že je v letošním roce potěší dotací téměř navlas stejnou, jako tomu bylo v roce předchozím.

❑ Znamená to, že náš spolkový život se bude i v balíčkovém roce moci solidně rozvíjet, že opravíme a vylepšíme základny, uspořádáme školení a tak skvělé akce, jakými jsou například Funtom či Toulky jarní Prahou, že naše oddíly budou moci získat příspěvek na výpravy, tábory i zelené akce všeho druhu, zkrátka, že nebude me na suchu.

❑ Finišovaly přípravy na Toulky jarní Prahou, na které se nakonec vypraví na 150 zájemců 10 oddílů z celé krásné České republiky. Mára Kuskov, jeho žena Jitka, Honza Majzlík, Ondra Bešťák, Ondra Mánek a další dobří lidé pražské toulání připravovali a náčelník se těšil, jak se s tomíckými prcky sveze tramvaj a co všechno jim během jízdy z okna ukáže.

❑ Stejně tak to bylo s Funtomem, který se Tomkovi Hurtovi, Anežce Šubrtové, Ondrovi Šejtkovi, Yourymu Palátovi a mnohým dalším vkrádal do mnohých snů.

❑ Pražský hrad se ohlásil ještě jednou, to s akcí Dětský den na Hrad. Vloni se tenhle podnik pořádaný pod záštitou prezidentského páru velmi vyvedl, příprava

nebolela, sjely se oddíly z mnoha koutů republiky – tak se letos těšme na pokračování.

❑ Víc než stovka oddílů se přihlásila k šablonám, druhému, pozměněnému ročníku dotačního programu z prostředků EU. Lukáš Hodek, který na ústředí šablonu usilovně chystá, měl hlavu velkou jako pátrací balon, ano, ten, který nedávno unášel nad českou krajinou kralupského Zdeňka Vejrosta.

❑ Část náčelnictva si lámala hlavu nad tím, jak zrekonstruovat Polanu, zda méně a levněji, nebo náročněji a důkladněji. V době uzávěrky tohoto čísla ještě nebylo jasno, ale zdá se, že Polana dříve či později omladí a ubytování na ní dozná změn.

❑ Pravděpodobně je to, že Kaski a jeho parta instalují letos na Polanu po několika letech zpět lanové hrátky, které byly před časem demontovány kvůli špatnému technickému stavu. Vrátily by se nové, lepší.

❑ Náčelnictvo rozhodlo o svolání sněmu tomíků v lednu 2025. Uskuteční se 11. ledna. Hostitelským městem bude Frýdlant, pořadatelsví se ujala šéfová frýdlantského oddílu Divočáků Pavla Skotnicová. Stát zavelel a šéf výchovné rady Standa Prais oznámil náčelníkovi při návštěvě v Roztokách, že nadále se bude školit jinak, lépe, důkladněji, protože... Protože proto. Dosavadní systém nám vyhovoval, ale kdo jsme my, abychom o tom rozhodovali. Není třeba se ale bát, protože Standa a jeho kolegyně Jarmila Póčová, naši vzdělavatelé, mají vše pevně v rukou a všechno potřebné napsali na webové stránky a taky do tohoto čísla Tomíka.

❑ Dědov se dočkal nového stolu, za který se vejde alespoň deset tomíků, Tetka z Ostravy objednal na Polanu nové police a skříně, ve Sloupu se v rychlém tempu péčí bratří Ořase a Vény s přispěním kudrnatého Ruslana chystal výkop pro kabel posilující příkon pro tepelné čerpadlo, mlýnskou šachtici v Oparně přikryl nový poklop, další tři chalupy se těšily na nové potahy matrací či závěsy, zkrátka, budovalo se ostošest.

❑ Náčelník hradeckých Hrabošů Václav Udatný-Holý přivezl do Dědova větrák, první v historii chalupy, a ovíval jím kamna, která krátce před tím natřel.

❑ Do Dědova přijela taky fůra dřeva na topení, ale přijela moc brzo, na rozmoklou časně dubnovou louku. Zapadlo dřevo, zapadl vůz, kravka i koník zapadli a na louce vznikla ukrutná jáma. Vše zachránila Mimoňova parta a dobře to dopadlo.

❑ V České Lípě se radoval a divil Cimrman, skvělá přehlídka divadla, vtípků, charitativní akce, při které neodolatelní moderátoři Zdeněk Šmída a Tomek Hurt vybrali dlouhé peníze z dražby tak potřebných věcí, jako jsou mluvící kaktusy, dvacet let stará lahev asociálu, batohy hrající všemi barvami či obnošené lakrosky. Posledně jmenovanou věcičku vydražil pisatel těchto řádků, který se po třiceti letech vrátil ke své kdysi draze milované hře poněkud zchátralejší a v nekondici.

❑ Ondřej Mánek zvaný Ománek, který se během deseti šťastných let na ústředí stačil oženit a spolu se ženou Ivetkou přivést na svět dvě milá dítky, se rozhodl dát vale Praze, matce měst, a malý byt na sídlišti vyměnit za domek v Suchdole nad Lužnicí.

❑ Náčelník zalomil rukama a začal přemýšlet, jak dáti do tisku, rozhlasu, ano i televize inzerát, že ústředí přijme na administrativně-všehochuťovou pozici trpělivého, spolehlivého, počítačově erudovaného a pilného mladého muže. Determinovat inzerci pohlavím se nesmí, ale chlapi, co dovezou nábytek či sekačku tu do Janova, tu do mlýna, co tahají těžké krámy všeho druhu a k tomu úřadují, prostě jsou potřeba.

❑ Poděbradský oddíl Robinsonů se začal rozrůstat neuvěřitelným tempem. To když jeho členům přibývalo malých Sárinek, Františků, Ludvíků, Klárek. Inu, Polabí.

❑ Veselí Medvědi, ano i Brumlové, takto tomíci z Prahy se rozhodli vyslyšet výzvu náčelníka vylepšit ložničku v Dědově. Ložnička byla dříve chleběm, ale kravku ani svinu tam dnes nehledejte.

❑ V Roztokách proběhl druhý ročník skvělého festivalu Jeden svět. Přivezla ho sem maminka malých tomíků Ivana Vránková a s organizací srdnatě pomáhal TOM Kulíšci.

❑ Jana Šťastná z TOM Racek Brno oslavila v sobotu 13. dubna úctyhodných 88 let. Celoživotní nadšenkyň pro naši věc, vodačce, lyžařce, sportovkyni gratulujeme!

Neformální vzdělávání u tomíků 2.0

Děkujeme všem pohotovým 109 oddílům, které se ničeho nebojí a zareagovaly na výzvu zapojit se do projektu vzdělávacích šablon. **Byl to boj**, ale projekt je již touto dobou podaný, a my si tak můžeme držet palce, aby příští tři roky šablony pomáhaly v oddílech s novými nápady, s programem, s financováním podniků, do kterých by se naše oddíly jinak třeba nepustily. Minulý „šablonový“ projekt se nám povedl a řadu oddílů doslova nakopl. Za všechny jmenujme například tomíky z Jirkova, nadšence, kteří (i) díky šablonám pečou chleba o sto šest.

Přejme si, aby příští tři roky byly znovu tak plodné (ba i více), jak tomu bylo u předešlého projektu.

(Hod)

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.
Tel. 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785
E-mail: ustredi@tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný,
Denisa Stanislavová, Petr Balcer
Grafika: Jiří Chour
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář.

Náklad 650 výtisků.
Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

Uzávěrka příštího čísla
14. května 2024.

Ústředí hledá nového spolupracovníka

Milí tomíci,
po pěkných deseti letech na ústředí se s kanceláři v Roztokách rozloučím. Je to zanedbatelný krok pro lidstvo, ale velký krok pro mě a mou rodinu. Dáváme sbohem velkoměstu a panelové kleci a jedeme hledat čistý vzduch na venkov...

Proč to píšu? Jednak proto, abych se s vámi rozloučil, byť myslím, že s některými z vás se určitě ještě rád potkám. A pak v neposlední řadě také proto, že židle u mého stolu by neměla zůstat prázdná.

Najde se někdo, kdo by na ni rád usedl? Nejde tedy jen o sezení na židli, občas skočíme s kolegy do auta a jedeme na některou z chalup. Posekat trávu, přestěhovat nábytek, vyzdobit, uklidit... I na ústředí se tu a tam nějaká fyzická práce vyskytne.

Mnozí z vás jsou se mnou v častém kontaktu. Ti tuší, oč jde. Pojdte si to vyzkoušet z druhé strany!

Čeká vás:

- ➔ práce s počítačem, psaní dopisů, článků, e-mailů, občas nějaká tabulka, práce s evidencí, webem, obhospodařování online obchůdku
- ➔ komunikace s úřady, pojišťovnami, dodavateli...
- ➔ samozřejmě rady a pomoc oddílům při jejich administrativě
- ➔ vyřizování pošty
- ➔ příprava a realizace ústředních akcí – sněmů, srazů a podobně

Co za to?

Krom pocitu, že děláte chvályhodnou a užitečnou práci, také milý, menší kolektiv v útulném domku v Roztokách. Nebudete

na to sami, kolegové vám rádi vyjdou vstříc a se vším pro začátek pomůžou i poradí. Nešplháme si tu po zádech, jako v některých firmách. Snažíme se společně dopracovat k cíli ke spokojenosti všech.

Platové ohodnocení je přiměřené. Při dobré práci jsou i určité výhody, které prozradíme vážným zájemcům. V neposlední řadě se setkáte s mnoha zajímavými lidmi a nabudete nejednu novou zkušenost a dovednost.

Co by uchazeč měl umět, jaké vlastnosti by měl mít:

- ➔ Zodpovědnost
- ➔ Samostatnost. Ledacos se dělá dle zaještěného mustru a předem stanovených pravidel, ale občas je třeba umět zaimprovizovat.
- ➔ Odolnost vůči stresu. Někdy je třeba něco udělat na poslední chvíli a nevyděsit se.
- ➔ Chuť učit se novým věcem.
- ➔ Komunikativnost
- ➔ Velkou výhodou je řidičák. Občas se jede jen na větší nákup, občas se něco veze třeba do Rožmberka nebo do Pstruží...
- ➔ Češtinu používáme opravdu denně a nechceme se za své projevy stydět.
- ➔ AJ není nezbytná, ale zvládnout jednou za rok vyřídit jeden či dva e-maily či telefonáty anglicky nebo německy by bylo fajn.
- ➔ Zkrátka je to práce v kanceláři, ale i mimo - a rozhodně není stereotypní.
- ➔ Práce je na HPP ve všední dny, párkrát za rok o víkendu (s kompenzací).

Ondra Mánek

Dodatek náčelníka

Ondra, kterému děkuji za 10 let dobré práce, popsal práci na ústředí snad až příliš laskavě. Hektické to u nás občas je. Chci, aby servis pro oddíly byl maximální, proto kolegy proháním. Tu a tam se dá v odůvodněných případech domluvit ho-meoffice.

Člověk pozná chod spolku zase úplně jinak než z pozice oddílového vedoucího...

Narovinu napíšu, že do týmu ústředí by se nyní nejlépe hodil mladý muž. Flexibilní, schopný přestěhování skříně, počítačově hbitý. Spolupracoval by s Hodasem – Lukášem Hodkem z roudnických tomíků. Tahle preference se do inzerátů nesmí psát a já se nechci nikoho dotknout, ale chodu ústředí by to pomohlo. Tím neříkám, že dívky či ženy výše uvedených vlastností se nemo-hou ozvat.

Je celý úvazek dogma? Není. Dovedu si představit i snížený, dvoutřetinový či čtyřpětinový.

Od kdy? Nejlépe od začátku června. Dá se ale také začít v červenci, srpnu, září. Jen bychom si závazně museli plácnout včas, protože pozice musí být obsazena.

Pokud neuspějeme během dubna v hledání touto cestou, budeme muset vynaložit dlouhé peníze za inzeráty.

Co závěrem? Spolkoví lidé jsou vítáni. Mohou být přirozeně i od skautů (což odcházející Ondra např. byl) woodcrafterů...

Tomáš Novotný

Jak jsme hledali BB

O velikonočním víkendu jsme uspořádali výpravu pro rodiče a děti, která směřovala do Beskyd. Zde jsme ve spolupráci s hledačem Beskydských bytostí Honzou Tkáčem hledali tajemné bytosti Beskyd.

Podívejte se na některé úlovky a klidně se k nám přidejte (BB=Beskydské bytosti). Den jsme s Honzíkem pečlivě naplánovali. Jeho hlavním účelem bylo vytáhnout rodiče s dětmi na hory, protáhnout se, získat nové zážitky. Chtěli jsme jim ukázat, jak si lze bez veliké přípravy cestou zahrát

jednoduché hry, které děti i rodiče pobaví. Okamžiky her jsme natočili na kameru a mobily, zpracujeme je a dáme na internet. Doufáme, že rodiče i děti inspiroují k tomu, aby také poznávali hory.

Během cesty jsme navštívili několik míst spjatých s historií Beskyd. Došli jsme k pietnímu místu na Ivančeně, Chladnou vodu, kde působil moravskoslezský odboj, jezírko, které zbudovali skauti v roce 1922.

Přes známou starou hospůdku U Veličků k Satinským vodopádům, kde se někteří vykoupli v šestistupňové vodě. Pro zraky přihlízejících lidí, kteří vodopády fotili, se stala naše jarní koupačka asi noční můrou. Měli jste vidět jejich výraz, když jsme jako smyslů zbavení vletěli do vody!

*Martin Jung – Maťo,
TOM N.A.L., Ostrava*

Určitě zase ten Veverk

Kdo tady vydává ty hrozné pazvuky?

Lesní klid je v pytli

NARUŠITEL

VEN Z LESA

Musíme ho za každou cenu umlčet. Leze mi na nervy

Určitě to nemá schválený

Tvoje hujsa hejsa hoja hoj ti nebudeme dále trpět.

V tomhle lese se takové divné zvuky ozývat nebudou

Vymyslíme něco, co bys mohl samostatně interpretovat

Chvilí počkej, dáme hlavy dohromady, vznikne cosi, co nám vadit nebude

Hlavně ať je to jednoduchý a nesmí to urážet naše city. Co takhle jen slabiky?

Jo!

Jo!

Jo!

Jo!

Milý Joachyme, napříště v tomhle lese můžeš k vyjadřování používat jenom slabiky: MI, KI, RI a že seš to ty, tak ještě i TI

To jsme ho dostali

